

[Undervisningsministeren.]

Aars Finanslovdebat, hvor det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit med overordentlig varme Ord paa Musikkens Vegne rejste det samme Krav og Ønsket om, at Staten ikke mere skulde finde sig i, at Musikken var Stedbarn i Samfundet i Sammenligning med de andre skønne Kunster. Jeg har begge Gange hørt paa disse Fremstillinger med stor Interesse, og jeg udtalte ved Finanslovdebatten over for det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmit, at jeg ganske delte hendes Synspunkter.

Lovforslaget, som nu fremsættes i Overensstemmelse med disse Ønsker, gaar ganske kort udtrykt ud paa en Overtagelse af Det kongelige danske Musikkonservatorium, saaledes at dette under samme Navn herefter drives af Staten. I § 2 er angivet, at der af Staten for Erhvervelsen af Musikkonservatoriet med tilhørende Bygninger intet Vederlag skal ydes. Til Gengæld forpligter Staten sig til at overtage Konservatoriets Drift. Dette er i en kort Sum hele Lovforslagets Indhold, idet man med Hensyn til enkelte Spørgsmaal, om Lærerposter o. lign., vil gaa frem paa normal Maade ved Normeringen, naar først Bemyndigelsen er givet Undervisningsministeriet til at overtage Konservatoriet.

I Tilknytning til denne Forelæggelse af selve Hovedsagen vil jeg gerne gøre nogle enkelte Bemærkninger vedrørende Sagens Forhistorie. Man kan for saa vidt undre sig over, at medens man fra Enevældens Tid baade havde et Akademi for de skønne Kunster, et Kongeligt Teater og andre Institutioner — ja, man kan ogsaa nævne Den polytekniske Lærestalt, hvis Grundlæggelse ogsaa gaar tilbage til Enevældens Tid, og Landbohøjskolen, som paa samme Maade er blevet grundlagt af Staten —, saa har man for Musikkens Vedkommende ikke haft noget tilsvarende. Naar overhovedet Musikuddannelse har kunnet finde Sted i dette Land ved et dertil indrettet Konservatorium, skyldes det en Mand, hvis Navn var Peter Wilhelm Moldenhauer, der som Udtryk for sin stærke Musikinteresse ved sit Testamente i 1861 skænkede en Sum af 72 000 Rigsdaler til Oprettelse af et Musikkonservatorium. Testamentet blev konfirmeret i 1866, og naar man skal se paa Værdien af denne Sum sammenlignet med Værdien af vore Penge, maa man for det første sige, at i Kroner var det 144 000, og jeg tror ikke, jeg tager meget fejl, naar jeg siger, at for at maale Værdien heraf udtrykt i vore Penges Værdi maa man multiplicere dette med et Tal, der nærmer sig 10. Denne

efter Tidens Forhold mægtige Dotation bevirkede, at man kunde oprette Konservatoriet og ogsaa havde Midler til at lægge Driften til Rette, saaledes at den ikke alene skulde hvile paa Elevernes Bidrag; men man vil ogsaa forstaa, at dette forudsætter, at selve Kapitalfonden i Værdi staar i nogenlunde samme Forhold til Prisforholdene som dengang. Det lykkedes i noget over to Mennekskealder at drive Musikkonservatoriet paa dette Grundlag. I 1902 overtog Kongen Protektoratet, og derved fik Musikkonservatoriet Navnet Det kongelige Musikkonservatorium, og det har villedt mange Mennesker, idet de har troet, at der i dette Navn laa, at det var enten drevet af Staten eller paa en eller anden Maade havde Forbindelse med Staten. Det var imidlertid ikke Tilfældet. I hele denne lange Periode ydede Staten kun den ringe Sum af 10 000 Kr. aarligt.

Saa kommer vi til de store Verdenskrige, hvor Danmark to Gange er kommet ind i en Malstrøm af Prisændringer, som — naturligvis navnlig nu i den sidste Periode — har bevirket, at det økonomiske Grundlag, hvilende paa den gamle Kapitalfond, simpelt hen er slaaet væk under Fødderne paa Musikkonservatoriet. Det har vist sig allerede derved, at man fra Statens Side har maattet forøge sit Tilskud, saa at vi — for at tage de sidste Aar fra 1942 og opefter — nu er naaet op til en Sum af 140 000 Kr. i aarligt Tilskud, hvortil yderligere kommer, at Den kulturelle Fond i to forskellige Bevillinger aarligt har tilstaaet en Sum paa 10 000 Kr., altsaa i alt 20 000 Kr.; vi er altsaa allerede kommet dertil, at aarligt 160 000 Kr. har maattet stilles til Raadighed af offentlige Midler. Men i 1946 henvendte Musikkonservatoriets Bestyrelse sig paa ny til Undervisningsministeriet, idet den kunde paavise, at hvis der ikke skete noget yderligere, vilde enten Konservatoriet bukke under, eller ogsaa skulde der paalignes Eleverne saadanne Betalinger, at det simpelt hen vilde betyde, at Tilgangen til Konservatoriet vilde standse.

Det er over for denne Situation, Ministeriet har fundet det nødvendigt at skride til den simple Overtagelse af Konservatoriet ud fra den Betragtning, at Musikkonservatoriet i København — ved Siden af de Konservatorier, der findes i Provensen, jeg tænker paa Byer som Aarhus, Esbjerg og andre Provinsbyer — jo er det Sted, hvor den højere Musikuddannelse i dette Land foregaar.

Jeg skal lige til Slut gøre opmærksom paa, at der i Bemærkningerne findes en